

Notitie exploitatie openluchtbad Meierijstad

datum
5 december 2022

geschreven door
Treem

opdrachtgever
Gemeente Meierijstad

aantal pagina's
41

versie / status
0.03 concept

ons kenmerk
n2022.188.001

inhoudsopgave

1	inleiding	3
2	huidige situatie	6
3	trends – verzorgingsgebied - doelgroepen.....	<u>11</u> 12
4	gemeentelijk beleid	<u>19</u> 20
5	exploitatie analyse	<u>22</u> 23
6	optimalisatie mogelijkheden	<u>29</u> 30
7	conclusies	<u>38</u> 39
	colofon.....	<u>41</u> 42

1 inleiding

1.1 aanleiding

1.2 opdrachtomschrijving

1.3 leeswijzer

1 inleiding

1.1 aanleiding

In de gemeente Meierijstad bevinden zich drie indoor zwemvoorzieningen. In Sint-Oedenrode is onlangs een nieuw binnenbad in gebruik genomen, in Veghel wordt een nieuw binnenbad gebouwd en er is in Schijndel nog een binnenzwembad.

Alleen 'Laco buitenbad Veghel' wordt nog door de commerciële exploitant Laco geëxploiteerd en beheerd.

De gemeente Meierijstad draagt jaarlijks zo'n € 40.000,- in de exploitatie van Laco buitenbad Veghel bij. Laco heeft aangegeven dat, het uit 1968 stammende buitenbad, de nodige kostbare onderhoudswerkzaamheden nodig heeft en dat Laco dat niet meer voor de huidige exploitatiebijdrage kan realiseren.

De grond van het zwembad en de bijbehorende opstallen zijn in bezit van Laco. Het contract met Laco loopt tot en met 31 december 2022. Maar wat er daarna gaat gebeuren is nog onduidelijk.

Inmiddels is er een initiatiefgroep 'Buitenbad open' opgestaan. Zij hebben de wens dat het buitenbad in Veghel blijft voortbestaan.

Alle bovenstaande punten hebben aanleiding gegeven om de exploitatie van een buitenbad in de gemeente Meierijstad in beeld te brengen.

1.2 opdrachtschrijving

De gemeente Meierijstad heeft Treem als onafhankelijk adviesbureau, gevraagd om toekomstscenario's voor een buitenbad uit te werken, met als doel om de exploitatie 'in de breedste zin' in beeld te brengen.

In dit onderzoek worden de volgende aspecten onderzocht:

- de huidige exploitatie;
- lange termijn toekomstscenario's voor het buitenbad (ook nadenken over creatieve en vernieuwende inzichten om effectiever een buitenbad te exploiteren), bijvoorbeeld:
 - o natuur gezuiverd zwemwater;
 - o seizoen verlenging;
 - o openstelling;
 - o kostenbesparing;
 - o duurzaamheid;
 - o etc.
- de maatschappelijke waarde van een buitenbad bepalen (kwalitatief en kwantitatief);
- de organisatievorm: hoe kan een buitenbad geëxploiteerd/beheerd worden;
- exploitatieraming voor een basisjaar.

De uitkomst van het onderzoek is een adviesrapport waarin een beschrijving wordt gegeven van enkele toekomstscenario's voor een buitenbad inclusief de exploitatie.

1.3 leeswijzer

In hoofdstuk 2 vindt u een beschrijving van de huidige situatie. In hoofdstuk 3 bespreken we de trends, doelgroepen, maatschappelijke meerwaarde en het verzorgingsgebied. In hoofdstuk 4 hebben we het gemeentelijke sportbeleid beschreven. Hoofdstuk 5 gaat in op de exploitatie van het huidige buitenbad. In hoofdstuk 6 hebben we 4 optimalisatiescenario's beschreven ter inspiratie om de exploitatie van een buitenbad te verbeteren. De conclusies vindt u in het laatste hoofdstuk 7.

2 huidige situatie

2.1 algemeen

2.2 algemene indruk

2 huidige situatie

In dit hoofdstuk beschrijven we de huidige situatie, onze bevindingen naar aanleiding van het bezoek aan Buitenbad Veghel en geven we zaken aan die ons opvielen.

2.1 algemeen

De gemeente Meierijstad is een fusiegemeente. In de gemeente Meierijstad zijn 3 binnenzwembaden te weten: Zwembad de Molen Hey in Schijndel, Zwembad de Neul in Sint-Oedenrode en Zwembad de Beemd in Veghel. Opgemerkt dient te worden dat Zwembad de Beemd in Veghel nog in aanbouw is en als vervanging van het Laco sportcentrum Veghel per mei 2023 zal gaan dienen.

Er is in de gemeente één buitenbad. Dit buitenbad is gelegen in Veghel. Openluchtbad Veghel werd de afgelopen jaren geëxploiteerd door Laco. Laco Buitenbad Veghel ligt op Sportcomplex Willem Alexander in Veghel. Het zwembad stamt uit 1968.

Het openluchtbad bevindt zich in een natuurlijke omgeving op een sportpark. Er zijn parkeermogelijkheden bij de ingang van Sportpark Willem Alexander. De ingang van het zwembad ligt tegenover een grote voetbalvereniging (SV Blauw Geel '38). Op het Sportpark bevinden zich ook nog andere sportaccommodaties: hockey, tennis, tafeltennis en budo.

Daarnaast is ook nog het 'Zwijsen College' te vinden, dit is een scholengemeenschap met zo'n 1400 leerlingen.

2.2 algemene indruk

De accommodatie is op leeftijd. Het is een traditioneel gebouwd openluchtbad met een peuterbadje, een aflopend ondiep bassin en een 8-baans 50 meter bad met een duiktoren en glijbaan. Het terrein beschikt daarnaast over een klein omheind speeltuintje en een grote ligweide.

Zowel de verschillende bassins als de gebouwen zijn naar onze mening erg verouderd, maar functioneren nog. De opstallen waarin de omkleedruimten, de douches en toiletten zich bevinden, stammen nog uit 1968.

De locatie van het zwembad is prachtig te noemen.

Onze algemene indruk is, dat het lijkt alsof de tijd stil gestaan heeft. Er zijn geen of nauwelijks moderniseringsslagen doorgevoerd, niet op het gebied van 'look and feel' en niet op het gebied van attracties. Eigenlijk kunnen we stellen dat nagenoeg alles nog is als hoe het in 1968 gebouwd is. Alleen de glijbaan en het speeltuintje stammen uit een latere periode. Het buitenbad is altijd onverwarmd geweest.

Vanaf de N606 (Middegaal) is geen bewegwijzering of andere aanduiding wat naar de locatie van het openluchtbad verwijst, het zwembad ligt redelijk verscholen.

Het 50 meter zwembad is niet toegankelijk voor gehandicapten. Er zijn geen / nauwelijks geen aanpassingen in de totale accommodatie voor deze doelgroep.

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, de organisatie die controleert of de 'Wet hygiëne en veiligheid voor badinrichtingen en zwemgelegenheden', correct wordt nageleefd, heeft bij de laatste keuring geconstateerd dat de tegels en voegen rondom de bassins in mindere staat van onderhoud waren.

Wij hebben ook gezien dat bijvoorbeeld bij het tegelwerk op de bodem van het ondiepe bad en het peuterbad op meerdere plekken de voegen weg zijn. Dit dient ook hersteld te worden als het zwembad komend seizoen weer in gebruik genomen zal worden. Met name de hoeken van de tegels zijn, zonder voegen, erg scherp en zullen onherroepelijk tot snijwondjes gaan leiden. Onze conclusie is dan ook dat er veel achterstallig onderhoud is.

In een brief aan Laco Veghel BV stelt de Omgevingsdienst Brabant Noord dat het zwembad niet eerder open kan, dan wanneer bovenstaande punten verbeterd zijn.

Doordat het buitenbad nog met verouderde waterbehandeling installaties werkt, wordt er nog steeds chloor en zwavel per wegtransport aangevoerd. Voor wat betreft veiligheid is dit een aandachtspunt. Tegenwoordig worden Nederlandse publieke zwembaden voornamelijk van zoutelektrolyse systemen voor waterbehandeling voorzien. Er is dan alleen zout transport nodig en dus geen chloor en zwavel wat via tankvrachtwagens vervoerd wordt. Dit bevordert de veiligheid.

We begrepen dat er bij tien dagen mooi weer in Veghel zo'n 3000 liter chloor wordt verbruikt!

2.2.1 schouw experts

De installaties en E&W zijn separaat geschouwd door BBP advies. TechnoConsult heeft een beton controle uitgevoerd. Boer Slides & Disco heeft een technisch inspectie aangaande de glijbaan en andere speelvoorzieningen uitgevoerd. De 3 bureaus hebben dit in separate rapportages uitgewerkt die als bijlage bij deze notitie gevoegd zijn. Hieronder volgt een verkorte opsomming van de conclusies per expertise.

BBP advies

waterbehandeling

BBP advies geeft in haar rapport aan dat de waterbehandelingsinstallaties matig tot redelijk te noemen is. Ze ziet de volgende risico's:

- Conditie van het leidingwerk in het terrein is onbekend. Dit leidingwerk is al ca. 29 tot 55 jaar oud. Het leidingwerk ligt er dus minstens 25 jaar in

het zand en is zijn weekmakers kwijt. PVC leidingen worden hierdoor “bros” en de kans op schade wordt hierdoor groter. Schade ontstaat o.a. door het verzakken van de grond. PVC leidingen knappen hierdoor af;

- Doorstroming baden (ondiep bad en peuter bad) hebben beide lengte doorstroming. Lengte doorstroming in combinatie met drukke bad belasting is geen garantie op een goede waterkwaliteit;
- Met opslag van chloorbleekloog is een grote kans op chloorraat vorming wat een belangrijke parameter wordt in de nieuwe regelgeving (Nieuwe Zwemwaterwet);
- Skimmer afvoervoorziening peuter bad vormt een obstakel.

De huidige opslagvoorzieningen voor zowel chloor als zuur voldoen niet aan de BRL K903/07 en zullen voor 1 januari 2023 vervangen/aangepast moeten worden. Dit kan zijn door weer gebruik te gaan maken van chloor- en zuur opslag of door een zoutelektrolyse installatie.

Er geldt dat zwembaden welke voor 2008 zijn gebouwd onder het zgn. “overgangsrecht” vallen. Nieuwe zwembaden dienen met ingang van 1 januari van 2008 aan de regels van de BRL K903/07 te voldoen en installaties welke voor 2008 in bedrijf zijn genomen pas op 1 januari 2023.

Het toepassen van een zoutelektrolyse installatie van het fabricaat “VDH water technology”, type “Chlorinsitu®-IIa en een nieuwe doseerinstallatie t.b.v. zwavelzuur wordt geraamd ca. €190.000,-.

elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties

Het buitenbad is van jaar 1968. In de loop der jaren hebben er minimale werkzaamheden plaatsgevonden. Er zijn risico's op het gebied van:

- het ontbreken van de juiste aardlekbeveiligingen in de verdeelinrichting;
- een verouderde noodverlichtingsinstallatie, CCTV en inbraakbeveiligingssysteem, hier kan geen 100% zekerheid gegeven worden, daar dit nog 5 jaar mee kan.

Over het algemeen zijn er relatief weinig werktuigkundige installaties aanwezig in dit complex. Zo ontbreken verwarming van de zwembaden en ruimten en ontbreken mechanische ventilatie en dergelijke waardoor er weinig risico's aanwezig zijn,

De leeftijd van de drinkwaterinstallatie wordt wel als risico gezien, waarbij met name in de filterkelder meer dan 50 jaar oud leidingwerk en componenten aanwezig zijn. BBP adviseert dit sowieso te vervangen.

TechnoConsult

TechnoConsult heeft een verkennend onderzoek op locatie uitgevoerd. De visuele schouw is aangevuld met diverse metingen, proeven, destructief onderzoek en laboratoriumonderzoek.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

- a. Het beton van de bassins verkeert in relatief goede conditie. De dekking op de bewapening is over het algemeen in orde en de carbonatie van

het beton is beperkt, waardoor de kans op carbonatie geïnitieerde betonschade nu en in de toekomst beperkt is.

- b. Lokaal is er sprake van licht verhoogde chloorgehalten. Dit is met name het geval in de ongecoate schoonwatergoten, waar het beton in direct contact staat met het chloride houdende water. Signalen voor structureel voorkomende chlorideschade worden echter niet vastgesteld.
- c. In de schoonwatergoten van het diepe bassin wordt plaatselijk betonschade vastgesteld. Ondiep liggende wapeningsstaven in de goot zijn gaan corroderen, waarbij de betondekking veelal is losgedrukt en staven bloot zijn komen te liggen. Bij doorexplotatie van de bassins wordt aanbevolen deze schades te herstellen, naast het beschermen van het beton tegen een verdere blootstelling aan het zwembadwater.
- d. Voegen verkeren in een slechte staat. Deze moeten worden vervangen, waarbij herhaling binnen een periode van 25 jaar is voorzien. Het waterdichtheidsprofiel opgenomen in het beton is op sommige locaties op langere termijn mogelijk niet meer functioneel. Het advies is bij renovatie van het bad daar aanvullende voorzieningen te treffen. Dit door aanbrengen van een extra water dichting (voegprofiel).
- e. Er zijn bij het onderzoek geen signalen voor doorgaande verzakkingen of ongelijkmatige zettingen van de betonconstructie vastgesteld.
- f. De betonnen consoles bij de kleedhokjes vertonen plaatselijk betonschade. De schade aan de betonnen consoles van de kleedhokjes zijn primair het gevolg van carbonatie, in combinatie met een plaatselijk beperkte betondekking en matige betonkwaliteit. Een algehele

vervanging van de kleedhokjes ligt naar oordeel van TechnoConsult voor de hand. Dit geldt ook voor het beton ter plaatse van de duikplank.

- g. Het huidige tegelwerk heeft het einde van zijn technische levensduur bereikt. Het wordt niet mogelijk c.q. kosteneffectief geacht om de conditie van het huidige tegelwerk door corrigerend onderhoud op te waarderen en de tegels te behouden, uitgaande van een beoogde exploitatietermijn van nog eens 25 jaar. Bij doorexplotatie van het zwembadcomplex moet naar oordeel van TechnoConsult uitgaan worden van een algehele vervanging van het tegelwerk.

Boer Slides & Disco

Boer Slides & Disco heeft alle speelmaterialen geschouwd en in een rapportage per speel element uitgewerkt.

Over het algemeen kan gezegd worden dat er veel achterstallig onderhoud is waarbij er risico's op letsel voor gebruikers op termijn zijn. Deze onderdelen dienen aangepast te worden. Zo is de balk waaraan de schommel hangt in de speeltuin verrot en moet deze direct gesloten worden. Er zijn geen logboeken aanwezig van de diverse speelattributen (alleen voor de glijbaan).

Er wordt aangegeven dat de waterglijbaan (na vervanging ondersteuning) technisch in een redelijke conditie is.

3 trends – verzorgingsgebied - doelgroepen

3.1 aanbodzijde

3.2 vraagzijde

3.3 maatschappelijke effecten

3.4 verzorgingsgebied

3.5 doelgroepen

3.6 initiatiefgroep Buitenbad Veghel Open

3 trends - verzorgingsgebied - doelgroepen

In de uitwerking en de beschouwing van dit rapport zijn trends en ontwikkelingen relevant op het gebied van de aanbodzijde, dus geredeneerd vanuit het buitenzwembad als 'product', en de vraagzijde, die ingaat op de gebruikers.

3.1 aanbodzijde

In deze paragraaf worden trends en ontwikkelingen besproken die zich voordoen vanuit de aanbodzijde. Het gaat dus om zaken die een rol spelen vanuit de optiek van ontwikkeling / ontwerp, realisatie en exploitatie / beheer.

Na jaren van sluitingen, lijkt de aandacht voor buitenzwembaden weer toe te nemen. Dit wordt (mede) in de hand gewerkt door klimaatverandering en toegenomen overlast c.q. gezondheidsrisico's verbonden aan zwemmen in onbewaakt en onbehandeld oppervlaktewater (strandbaden, plassen en meren).

a. Alhoewel de exploitatie van een buitenzwembad van oudsher gekenmerkt wordt door een beperkte openstelling, vaak van mei tot en met augustus, is een trend waarneembaar die gericht is op seizoenverlenging. Dat wordt dan bijvoorbeeld ingevuld door toevoeging van voorzieningen die niet afhankelijk zijn van warm en zonnig weer.

- b. De meeste gemeenten moeten structureel werken vanuit een begroting met weinig bewegingsruimte. Daarnaast werken gemeenten met de nodige wettelijke taken, waarvan de kosten niet altijd strak te budgetteren zijn (denk aan jeugdzorg, maar ook andere posten). Gevolg is dat veel gemeenten beperkte ruimte hebben op hun begroting voor nieuw beleid / nieuwe voorzieningen.
- c. In het verlengde van het voorgaande punt, is een trend al enige tijd zichtbaar dat voor de instandhouding van het voorzieningenniveau steeds vaker (noodgedwongen) een beroep wordt gedaan op de zelfwerkzaamheid door burgers. Zo zijn er in Nederland diverse buitenzwembaden die door of met hulp van vrijwilligers worden beheerd en geëxploiteerd.
- d. De techniek maakt een flinke ontwikkeling door, ook voor wat betreft buitenzwembaden. Deze ontwikkelingen worden mede ingegeven door veranderende wetgeving op het gebied van milieu, duurzaamheid en hygiëne in zwembaden. Een en ander leidt tot meer of anders gebruik van:
 - o zon- en / of windenergie;
 - o isolerende afdekzeilen / overkappingsmogelijkheden;
 - o chloor toediening (door middel van zoutelektrolyse in plaats van chloor en zwavelzuur wat via wegtransport naar de locatie gebracht wordt);
 - o natuurgezuiverde buitenzwembaden.

- e. En politieke motivatie, wordt het steeds belangrijker zoveel mogelijk toegevoegde waarde te realiseren met een gelijkblijvende of zelfs krimpende hoeveelheid middelen. De uitwerking daarvan is onder mee zichtbaar in een streven naar multifunctionaliteit en *cross-overs* c.q. het uitgaan van (semi-) openbaarheid van buitenzwembadterreinen, zodat deze bijvoorbeeld ook voor sporters of andere vormen van recreatie kunnen worden gebruikt.
- f. Toegankelijkheid voor mensen met een beperking is zowel vanuit regelgeving als vanuit maatschappelijke overwegingen een expliciet aandachtspunt.
- g. In diverse branches, zo ook in de recreatie, zijn proeven en innovaties op het gebied van gedifferentieerde / dynamische tarifiering en betalen per verblijfstijd in plaats van per bezoek.

3.2 vraagzijde

Behalve vanuit de aanbodzijde zijn uiteraard ook trends en ontwikkelingen vanuit de vraagzijde van belang. Het gaan dan dus om zaken vanuit de optiek van gebruik en gebruikers. Daarbij wordt hier gekeken naar lokale en meer algemene trends en ontwikkelingen.

- a. Meierijstad als verzorgingsgebied¹:

¹ Meierijstad in cijfers - Gemeente Meierijstad

- o er is sprake van bevolkingsgroei geweest naar 82.578 in 2022;

kern	aantal inwoners 01-01-2020	aantal inwoners 01-01-2021	aantal inwoners per 01-01-2022
Erp	5.140	5209	5.284
Keldonk	1.028	1026	1.029
Boerdonk	765	775	771
Schijndel	22.232	22285	22.375
Wijbosch	1.460	1425	1.434
Sint-Oedenr	13.810	13879	13.835
Olland	1.040	1048	1.063
Boskant	1.700	1721	1.751
Nijnsel	1.692	1726	1.734
Veghel	27.592	27869	28.511
Mariaheide	1.613	1644	1.651
Eerde	1.434	1448	1.468
Zijtaart	1.655	1650	1.672
totaal	81161	81705	82578

- o Veghel heeft ongeveer 28.500 inwoners

kern	aantal inw. per 01-01-2022
Erp	5.284
Keldonk	1.029
Boerdonk	771
Schijndel	22.375
Wijbosch	1.434
Sint-Oedenrode	13.835
Olland	1.063
Boskant	1.751
Nijnsel	1.734
Veghel	28.511
Mariaheide	1.651
Eerde	1.468
Zijtaart	1.672
totaal	82578

- b. Op het gebied van functionaliteit zijn vanuit exploitatie en gebruikers voor buitenzwembaden diverse aspecten relevant:
- vraag / bezoek sterk seizoens- / weersafhankelijk;
 - recreatief bezoek: bezoekers zijn van hun verblijfstijd meer 'op de kant' dan 'in het water';
 - het onderhouden zwemvaardigheid wordt in het kader van persoonlijke veiligheid belangrijker;
 - er is sprake van concurrentie met zwemstranden / natuurplassen, maar deze vormen ook een aanvullend aanbod voor een andere doelgroep (bijv. jongeren);
 - er is sprake van een groeiende vraag naar 'gewoon' banenzwemmen (bijvoorbeeld de 'vroege vogels': bezoekers die buiten de piektijden graag komen banenzwemmen);
 - er is een groeiende vraag naar het goed aanleren van zwemtechnieken, bijvoorbeeld met borstcrawl cursussen;
 - er worden steeds meer zwemwedstrijden en -evenementen in buitenwater georganiseerd, zoals Amsterdam City Swim (denk aan het 'Maarten van der Weijden-effect'), waar men dan ook weer de behoefte heeft om voor te trainen;
 - in het verlengde van voorgaande is sprake van een groeiende triatlonsport;
 - er is een aanhoudende diversiteit doelgroep activiteiten zoals aquajoggen, aquafit, floatfit en meer bewegen voor ouderen zichtbaar, die ook betekenis kan hebben voor buitenzwembaden;
- in de individualiserende maatschappij blijft behoefte aan binding wat leidt tot arrangementen en groepsactiviteiten;
 - klimaatverandering leidt tot minder beschikbaarheid van oppervlaktewater (blauwalg e.d.) en juist een grotere behoefte aan buiten zwemmen;
 - klimaatverandering geeft ook aanleiding tot meer aandacht voor huidkanker / gevaar van zonlicht.
- c. Meer in algemene zin (dus niet specifiek voor buitenzwembaden) worden hier nog genoemd:
- gebruikers hebben veel opties / keuzemogelijkheden voor wat betreft hun vrijetijdsbesteding;
 - het doorzetten van individualisering en flexibilisering van de maatschappij versus de wens om verbinding met anderen te maken;
 - toenemende belangstelling voor / tekort aan buitenspelvoorzieningen in relatie tot 'bewegingsarmoede', obesitas, etc.;
 - men is bereid om te betalen voor kwaliteit.

3.3 maatschappelijke effecten

De aanwezigheid van een buitenzwembad heeft, los van verschillen tussen de verschillende scenario's, effect op maatschappelijke thema's.

In algemene zin zal een buitenzwembad bijdragen aan de eenvoud waarmee inwoners van de gemeente Meierijstad in hun eigen omgeving kunnen

recreëren, sporten en bewegen. Een buitenzwembad bedient verschillende doelgroepen tussen 0 en 100 jaar. De nadruk ligt veelal op gezinnen met jonge kinderen en banenzwemmen. Afhankelijk van de invulling van de exploitatie (programmering) zal het buitenzwembad een bijdrage leveren aan 'een gezonde bevolking', 'een prettige leefomgeving (voor ouderen)' en een passend voorzieningenniveau.

Maar een buitenbad kan nog veel meer zijn. Hier gaan we in 'hoofdstuk 6 optimalisatie mogelijkheden' nader op in.

3.4 verzorgingsgebied

Het verzorgingsgebied van een sportaccommodatie is hier gedefinieerd als het gebied rondom de accommodatie waarvoor geldt dat voor de inwoners in het gebied de type accommodatie als dichtstbijzijnde voorziening is. Als we het buitenzwembad als primaire faciliteit beschouwen en we kijken naar buitenzwembaden in de omgeving, wordt duidelijk dat Veghel op dit moment over het enige openluchtbad beschikt.

In de (nabije) omgeving zijn buitenzwembaden aanwezig in:

- Sint-Michiëlgestel (Zwembad Zegenwerp)
- Best (zwembad De Dolfijn);
- Rosmalen (Combibad Kwekelstijn, een semi-overkapt zwembad);
- Heesch ('t Kuipke).

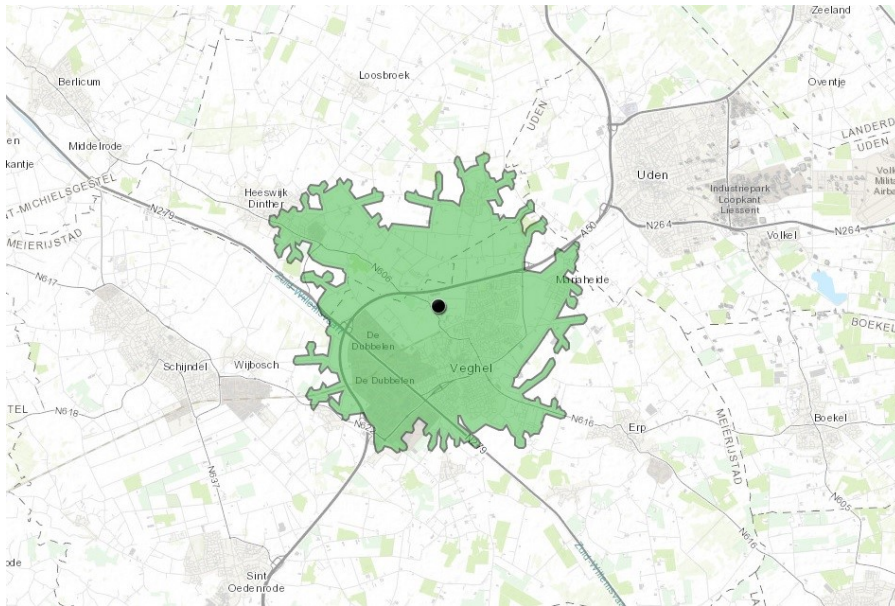
Opgemerkt dient te worden dat recreatieplas Hemelrijk in Volkel ook concurreert met de buitenzwembaden. Echter, zo weten we uit ervaring is de doelgroep die recreatieplassen bezoekt vaak een andere dan de doelgroep die liever in 'behandeld water' zwemt. Datzelfde geldt overigens ook voor de doelgroepen die gebruikmaken van een binnenbad versus de doelgroepen die gebruikmaken van een buitenbad.

Inwoners van Schijndel en Sint-Oedenrode zullen naar alle waarschijnlijkheid minder gebruik maken van een het buitenbad in Veghel, zeker ook gezien mogelijkheden zwemen in Sint-Michiëlsgestel en Den Dungen (Meerse Plas).

Algemeen kan gesteld worden dat inwoners niet de gemeentegrens oversteken om naar een buitenzwembad te gaan en inwoners van omliggende gemeenten in eerste instantie hun 'eigen' zwembaden bezoeken. Daarmee zou de aanname gedaan kunnen worden dat de gemeente Meierijstad, met ongeveer 82.500 inwoners, als verzorgingsgebied kan worden beschouwd.

Voor bijzondere voorzieningen (zoals een 50 meter bad), kan een groter verzorgingsgebied gelden, maar dat betreft een beperkt deel van het bezoekpotentieel (overwegend sporters die af en toe 'lange baan zwemmen' willen trainen).

Bij het identificeren van het verzorgingsgebied kan ook rekening worden gehouden met de reistijd / reisafstand tot een accommodatie.

tabel 1: Buitenbad Veghel: 20 minuten fietsen

In bijgaande kaart (tabel 1) is inzichtelijk gemaakt welk gebied rondom Veghel binnen een reistijd van 20 minuten fietsen ligt, bekeken vanuit de huidige locatie van het buitenbad. Deze 20 minuten fietsen is een gemiddelde afstand waarvan we normaal gesproken uit kunnen gaan dat 'op fietsafstand' een sportaccommodatie bezocht wordt. Wanneer we het verzorgingsgebied nader bepalen gerelateerd aan het inwoneraantal van

de gemeente dan zien we dat er in dit gebied om en nabij de 40.000 inwoners zijn.

Zoals benoemd geldt de bepaling van het verzorgingsgebied als middel om een indicatie te krijgen van het bezoekpotentieel. Naast de beschreven aspecten (accommodaties in de omgeving en de reisafstand / - tijd), spelen andere aspecten een rol bij de keuze om naar een voorziening toe te gaan. Zo kan een breder voorzieningenaanbod leiden tot een groter verzorgingsgebied. Maar ook aspecten zoals tarifiering, activiteiten aanbod, hygiëne, klantvriendelijkheid en beschikbaarheid van parkeerruimte spelen hierin een rol.

Het verzorgingsgebied voor buitenbad Veghel ligt ergens tussen de 40.000 en 82.500 inwoners.

3.5 potentiële doelgroepen

In buitenzwembaden komen over het algemeen twee doelgroepen, te weten: de banenzwimmers (sport) en de recreatieve gebruikers. Natuurlijk zien we in sommige zwembaden ook nog het 'leren zwemmen' en doelgroep activiteiten als aqua-aerobics, aquajogging, etc. Wanneer we naar de omgeving kijken van de locatie in Veghel dan komen we tot de conclusie dat, gezien de ligging van de locatie, ook de volgende doelgroepen extra in beeld zouden moeten komen: onderwijs, sportverenigingen en BijZONder Talent. Wat ons ook opvalt is dat er geen zwemvereniging gebruikmaakt van het zwembad, terwijl een 50 meter bad toch aantrekkelijk zou moeten

zijn om in te trainen. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld triatleten die graag in buiten water trainen.

3.5.1 onderwijs

Andere doelgroepen die gebruikmaken van het zwembad zijn bijvoorbeeld het onderwijs. Het Zwijsen College ligt praktisch naast het buitenbad in Veghel op het Prins Willem Alexander Sportpark. Met zo'n 1.400 leerlingen liggen er grote kansen voor een buitenbad. Het valt ons op dat er geen of nauwelijks samenwerking met deze middelbare school is.

De andere middelbare school in Veghel, het Fioretti College, maakt gebruik van het buitenbad om alle leerlingen te laten trainen voor een triatlon. De jaarlijkse triatlon van het Fioretti College is in klas 1 en dit jaar ook in klas 2 een evenement waar de leerlingen actief op worden voorbereid en waar ze naar toelevens als afsluiting van het schooljaar.

Ook voor de basisscholen uit de omgeving biedt een buitenbad mogelijkheden. Maar dan zal er wellicht wel moeten worden nagedacht over zwemmen in verwarmde condities.

3.5.2 sportverenigingen

Aan de overzijde van de ingang van het buitenbad is ook de ingang van SV Blauw Geel '38, een grote voetbalvereniging met veel jeugd. Daarnaast zijn er op het sportpark nog veel meer verenigingen en andere sportorganisaties actief. Deze doelgroep is in potentie een interessante doelgroep voor een buitenbad.

3.5.3 aangepast sporten

We hebben begrepen dat BijZONder Talent (Heesch) regelmatig gebruikmaakt van het buitenbad als het warm weer is. BijZONder Talent is een organisatie die dagbesteding voor mensen met een beperking aanbiedt. Het huidige 50-meterbad is op dit moment niet geschikt voor mensen met een lichamelijke beperking omdat ze via een stenen trap naar het zwembad moeten zien te komen. Daarnaast kent het zwembad hoge opstaande randen. In het ondiepe bad is eenvoudiger toegang mogelijk. Opgemerkt dient te worden dat de huidige kleedaccommodatie onvoldoende toegankelijk is voor gehandicapten.

3.6 initiatiefgroep Buitenbad Veghel Open

Betrokken inwoners uit de gemeente hebben zich verenigd in een initiatiefgroep 'Buitenbad Veghel Open'. We hebben hen geïnterviewd. Er zijn door de initiatiefgroep zo'n 4.500 handtekeningen via een online petitie opgehaald om het openluchtbad in de toekomst te behouden voor de inwoners.

Zij geven het volgende aan:

- Het huidige openluchtbad is gedateerd, maar biedt nog altijd een uitkomst voor vele inwoners van de gemeente. Bewegen is voor jong tot oud belangrijk.
- Het openluchtbad biedt hiertoe voor doelgroepen die anders niet/minder bewegen een mogelijkheid voor:
 - o Jonge kinderen die met hun ouders bij mooi weer komen zwemmen;

- Kinderen van het voortgezet onderwijs die met vakleerkrachten gebruik maken van het openluchtbad, trainen voor een triatlon, etc.
- Ouderen die al sinds jaar en dag hun baantjes buiten komen trekken (vaste groep). Zij gaan niet naar een binnenbad.
- Opa's en oma's, vaders en moeders die met hun kleinkinderen recreatief gaan zwemmen bij mooi weer.
- Jeugd die vertier zoekt o.a. op de duikplank.
- Doordat er alleen maar cashless betaald kon worden, hebben we veel kinderen weer naar huis zien gaan omdat ze geen betaalpas hebben.
- Veghel is een echte arbeiders/industriestad en heeft mede daarom een openluchtbad nodig. Het bad zou zelfs langer open moeten zijn, seizoen verlenging en ook 's avonds, zodat meer mensen gebruik kunnen maken van het zwembad.
- Er hebben de afgelopen jaren nauwelijks incidenten plaatsgevonden in het openluchtbad.
- De grootste concurrent van het openluchtbad is de recreatieplas Hemelrijk in Volkel. Verder is er in de buurt geen mogelijkheid om buiten te kunnen zwemmen.

We hebben gesproken over burgerparticipatie of de initiatiefgroep een rol wil spelen bij een toekomstige exploitatie van het buitenbad door (deels) met vrijwilligers een zwemvoorziening te gaan exploiteren. Hierin was de initiatiefgroep duidelijk, dat is niet het doel. Als kartrekkers van de initiatiefgroep zien zij bijvoorbeeld geen rol weggelegd om het bestuur te vormen van bijvoorbeeld een stichting die het buitenbad gaat exploiteren.

Wel willen ze hun steentje in de toekomst bijdragen en hand- en spandiensten verrichten ten gunste van het buitenbad. De initiatiefgroep wil voornamelijk betrokken blijven wanneer er op de huidige locatie een openluchtbad blijft. Ze geven ook duidelijk aan dat zij minder betrokken zullen zijn wanneer er een openluchtbad buiten de plaats Veghel zal komen.

Er zijn door de initiatiefgroep meerdere ambassadeurs / inwoners uit de gemeente Meierijstad benaderd die zich ook willen inzetten. Hiervoor is nog geen concreet plan uitgewerkt. De initiatiefgroep geeft aan om samen met de gemeente Meierijstad graag een toekomstplan uit te willen werken voor het behoud van een buitenbad in Veghel. Zo'n samenwerking zou wellicht op het gebied van beheer en exploitatie kansen kunnen bieden.

4 gemeentelijk beleid

4.1 algemeen

4 gemeentelijk beleid

De gemeente Meierijstad heeft in haar sportnota 'Sportief in Beweging'² haar sportbeleid tot 2030 uitgewerkt.

4.1 algemeen

De gemeente Meierijstad vindt het belangrijk dat Meierijstad sportief in beweging is, omdat ze gelooft in de kracht van sport. De overtuiging dat sport bijdraagt aan een beter leven, vormt de basis van haar visie.

Deze visie is uitgewerkt door een drietal ambities te formuleren:

1. door sport en bewegen staan nog meer inwoners gezonder en hierdoor ook prettiger en actiever in het leven;
2. vitale verenigingen pakken een maatschappelijke rol;
3. er zijn voldoende, kwalitatief goede en betaalbare sportvoorzieningen.

Ten behoeve van de uitwerking van het exploitatieonderzoek voor een buitenzwembad bekijken we de drie ambities hieronder nader en bepalen we of/hoe deze ambities van belang zijn voor een buitenbad voorziening.

4.1.1 door sport en bewegen staan nog meer inwoners gezonder en hierdoor ook prettiger en actiever in het leven

Dat de gemeente Meierijstad sport en bewegen belangrijk vindt, hoeven we niet verder te onderbouwen. Dat een buitenbad hier een rol in kan vervullen is ook een logische conclusie. De actielijnen die vanuit de gemeente Meierijstad hiervoor uitgewerkt zijn sluiten naar onze mening nagenoeg een op een aan bij een buitenbad.

- meer inwoners sporten en bewegen;
- veilig sportklimaat;
- sporten als middel in het sociaal domein;
- stimuleren van een gezonde levensstijl;
- ook voor inwoners die leven met een beperking een aantrekkelijk sportaanbod bieden;
- ondersteunen van sportevenementen.

4.1.2 vitale verenigingen pakken een maatschappelijke rol

Sporten brengt enorm veel mensen bij elkaar. Verenigingen vervullen met het organiseren van trainingen, wedstrijden en toernooien een belangrijke rol in de samenleving. Naast dit reguliere aanbod zijn er ook verenigingen die zich extra inzetten voor maatschappelijke doeleinden. Deze verenigingen organiseren bijvoorbeeld activiteiten voor bijzondere doelgroepen, of ze stimuleren het sporten van wijkbewoners.

² Sportnota Sportief in Beweging

De ambitie van de gemeente is om verenigingen te stimuleren en faciliteren in het creëren van extra maatschappelijke meerwaarde. Het blijft echter wel de keuze van de vereniging zelf hoe ruim zij haar maatschappelijke rol formuleert. De actielijnen van de gemeente zijn:

- vitale verenigingen;
- open verenigingen;
- samenwerking;
- sociaal maatschappelijke rol;
- waardering van sporters en sportvrijwilligers.

Deze ambitie is minder toepasselijk voor het buitenbad.

4.1.3 er zijn voldoende, kwalitatief goede en betaalbare sportvoorzieningen

Om sport aantrekkelijk en toegankelijk te houden wil de gemeente voldoende, kwalitatief goede en betaalbare sportvoorzieningen hebben waar eenieder zich uit kan leven! De gemeente heeft al een uitgebreide infrastructuur voor de breedtesport. Deze voldoet aan de landelijke normering. Daarnaast zijn sportverenigingen over het algemeen tevreden over de kwaliteit van de sportaccommodaties.

Bij ambitie 3 zijn de volgende actielijnen uit de Sportnota van belang:

- harmonisering van sporttarieven en subsidies;
- voldoende, kwalitatief goede en betaalbare sportvoorzieningen;
- ruimte voor innovatie en ondernemerschap;

- sporten en bewegen in de openbare ruimte;
- aanpakken van bijzondere situaties.

Deze ambitie lijkt in eerste instantie een logisch aanknopingspunt daar een buitenbad gemeentelijk vaak onder de sportvoorzieningen valt. Maar een buitenbad is natuurlijk meer. Het kan ook een recreatieve functie hebben en daardoor als maatschappelijke voorziening een belangrijke rol spelen bij de 'leefbaarheid' van de gemeente Meierijstad.

De kracht van sport is breed uitgemeten in de sportnota. Sporten zorgt voor verschillende maatschappelijke en fysieke baten, zoals meer sociale cohesie en een gezondere stijl van leven. Het is lastig om deze waarde in geld uit te drukken. Echter, het Kenniscentrum Sport heeft samen met onderzoeksinstituut Ecorys een poging gewaagd. Hieruit blijkt dat sporten overwegend positieve resultaten oplevert, vooral op het gebied van arbeid en gezondheid. De baten kunnen per persoon oplopen van 25.000 euro tot wel 100.000 euro. En niet alleen het individu profiteert hiervan. Ook voor de werkgever, de (rijks)overheid en zorgverzekeraars zorgt sport voor betere financiële cijfers.

Moraal van het verhaal: investeren in sport loont!

5 exploitatie analyse

- 5.1 programmering huidige situatie
- 5.2 bezoekaantal
- 5.3 tarifiering
- 5.4 omzet per bezoek
- 5.5 personeel
- 5.6 exploitatie
- 5.7 conclusies huidige situatie exploitatie

5 exploitatie analyse

In dit hoofdstuk geven we een uiteenzetting van de exploitatie van het huidige buitenbad.

5.1 programmering huidige situatie

Het zwembad kent een openstelling, gedurende het seizoen, iedere dag van 10.00 uur tot 18.00 uur. Het seizoen loopt van begin mei tot en met eind augustus.

dag	openstelling
maandag	10.00 – 18.00
dinsdag	10.00 – 18.00
woensdag	10.00 – 18.00
donderdag	10.00 – 18.00
vrijdag	10.00 – 18.00
zaterdag	10.00 – 18.00
zondag	10.00 – 18.00
totaal klokuren	56 uur

tabel 2 – openingstijden Buitenbad Veghel

In totaal is het buitenbad wekelijks 56 klokuren geopend. Voor het seizoen houdt dit in dat het buitenbad zo'n 900 uren aan openstelling kent.

5.2 bezoekaantal

Om het bezoekaantal van het buitenbad te kunnen vergelijken over een aantal jaren hebben we de bezoekaantallen uit de jaren 2019 en 2022 bij Laco opgevraagd en ontvangen. We hebben ervoor gekozen om de jaren 2020 en 2021 buiten beschouwing te laten omdat de coronapandemie te veel invloed heeft gehad op de bezoekaantallen.

In 2019 kwamen er 22.294 bezoekers naar het openluchtbad. In 2022 waren dat er 20.684.

De reden van het verschil is voor ons niet direct helder. Het jaar 2022 was een goede zomer en de verwachting zou dan ook zijn dat er juist meer mensen naar een openluchtbad zouden gaan. Dat verschil zien we op meerdere plekken in Nederland juist in positieve zin.

De bezoekaantallen uit de jaren 2019 en 2022 komen niet overeen met het berekende bezoekpotentieel (zie paragraaf 3.4). Dit kan natuurlijk vele redenen hebben, bijvoorbeeld: watertemperatuur, aantrekkelijkheid, kosten, marketing en P/R, concurrerende zwembaden/recreatieplassen in de omgeving, etc.

We hebben de bezoekaantallen uit 2022 iets verder beschouwd naar bezoekaantallen onder de 20 graden, tussen 20 en 25 graden (warm), tussen de 25 en 30 graden (zomers) en boven de 30 graden Celsius (tropisch).

	April				Mei				Juni				Juli				Augustus				September			
	bezoek	<20	warm	zomers	tropisch	bezoek	<20	warm	zomers	tropisch	bezoek	<20	warm	zomers	tropisch	bezoek	<20	warm	zomers	tropisch	bezoek	<20	warm	zomers
1						15					40					62					159			
2						23					47					99					215			
3						27					162					140					523			
4						41					86					140					175			
5						36					7					76					105			
6						67					25					86					17			
7						16					37					38					192			
8						34					41					190					149			
9						156					34					60					285			
10						154					46					39					404			
11						226					60					105					399			
12						88					85					313					459			
13						76					40					249					106			
14						142					408					343					411			
15						177					326					140					291			
16						71					547					343					112			
17						152					721					480					115			
18						499					27					688					95			
19						51					53					353					53			
20						34					100					31					121			
21						5					389					64					108			
22						168					45					96					230			
23						22					32					186					597			
24						10					33					467					511			
25						22					35					51					54			
26						27					32					63					47			
27						23					49					78					100			
28						13					11					112					100			
29						32					22					407					97			
30						33					30					97					132			
31						32					97					85					167			
Totalen	182	29	1			2.771	17	12	2		4.534	14	12	4		5.666	2	21	6	2	6.969	16	8	7
																						562		

tabel 3 – bezoekaantallen en temperatuur Veghel

Wat opvalt is dat op de tropische dagen de meeste bezoekers naar het zwembad komen. De best bezochte dag was een piek van 721 bezoeken op 18 juni. De meeste tropische dagen waren in de maand augustus, dat waren er 7.

De meeste bezoeken waren in de maand augustus 6.969, gevolgd door juli 5.666, juni 4.534, mei 2.771, september (1 t/m 4) 562 en april (28 t/m 30) 182.

In de periode van mei tot en met augustus 2022 zijn de dagen te verdelen in totalen van:

- <20° Celsius 32 dagen
- warm 61 dagen
- zomers 20 dagen
- tropisch 9 dagen

We hebben uit de aangeleverde bezoekaantallen niet kunnen analyseren wat het percentage banenzwimmers versus recreatieve zwimmers is.

We hebben niet kunnen analyseren wat de verhouding losse kaartjes versus meerbadencarten of abonnementen is.

We hebben vanuit Laco begrepen dat er jaarlijks zo'n 50 tot 70 abonnementhouders komen banen zwemmen.

Wanneer we de door Laco aangeleverde bezoekaantallen als een hard gegeven beschouwen, dan is het totale bezoekaantal erg laag te noemen. Zeker wanneer we deze bezoekaantallen vergelijken met andere buitenbaden die we begeleiden.

5.3 tarifiering

Laco hanteert als toegangsprijs voor een los bezoek € 7,95. Er kan ook gekozen worden voor een meerbadenskaart of een abonnement³. Een meerbadenskaart kost € 39,75 (6 voor de prijs van 5). Er kan ook voor € 39,75 per maand voor de jeugd (tot en met 23 jaar) en € 49,95 voor volwassenen een abonnement gekocht worden, het voordeel is dat er van meerdere Laco sportaccommodaties en faciliteiten gebruikgemaakt kan worden.

We zien geen aparte tarieven voor groepen of verenigingen.

We begrepen uit ons overleg met de initiatiefgroep dat er door Laco ook abonnementen verkocht worden voor alleen het buitenbad in Veghel. Zij gaven aan dat een abonnement voor het seizoen (4 maanden) gekocht kan worden voor € 69,95 (met dit abonnement kun je het hele seizoen komen zwemmen). In de voorverkoop kan zo'n abonnement gedurende een periode van twee weken voor € 39,95 gekocht worden. Hiervan wordt vooral gebruik gemaakt door de banen zwemmers

We vinden het tarief van € 7,95 voor een los bezoek aan de hoge kant, ook al begrijpen we de prijs wel, zeker wanneer we deze prijs vergelijken met andere buitenbaden in de omgeving. Bijvoorbeeld Buitenzwembad Zegenwerp (Sint-Michielsgestel) waar een los kaartje € 6,05 kost.

³ <https://www.laco.eu/abonnementen/?locatie=veghe>

5.4 omzet per bezoek

De omzet van buitenbad Veghel hebben we niet ontvangen; wel een onderbouwing voor de exploitatiebijdrage in geval van een eventuele verlenging van de exploitatieovereenkomst. Aan de hand van de beschikbaar gestelde informatie kunnen we een bandbreedte aangeven van de omzet. Aan de hand van de bezoekaantallen van 2019 en 2022 komen we tot de volgende maximale omzet.

baten	2019	2022
bezoekaantal	22.294	20.684
tarief	€ 7,95	€ 7,95
totaal	€ 177.237	€ 164.437

tabel 4 – maximale omzet

Natuurlijk kunnen we niet stellen dat alle bezoekers € 7,95 per keer betalen. Er zijn immers ook abonnementen en meerbadenskaarten. (Zie hoofdstuk 5.3). Vandaar dat we hieronder een 'gewogen tarief' van gemiddeld zo'n € 4,50 per bezoek hanteren.

baten	2019	2022
bezoekaantal	22.294	20.684
tarief	€ 4,50	€ 4,50
totaal	€ 100.323	€ 93.078

tabel 5 – gewogen omzet

In het buitenbad is ook een kleine kiosk waar versnaperingen gekocht kunnen worden.

De omzet die daar uitgehaald kan worden zal ongeveer liggen tussen de € 0,70 en de € 1,50 per bezoek. We gaan voor deze berekening er gemakshalve vanuit dat het op € 1,00 omzet per bezoek ligt. (Maar omzet in de horeca is altijd afhankelijk van prijsstelling, productaanbod, openstelling, klantvriendelijkheid, etc.)

baten	2019	2022
bezoekaantal	22.294	20.684
tarief	€ 1,00	€ 1,00
totaal	€ 22.294	€ 20.684

tabel 6 – horeca omzet

De totale baten bedragen:

baten	
bezoeken (gewogen omzet)	€ 93.078
horeca omzet	€ 20.684
totale baten	€ 113.762

tabel 7 – totale baten

In paragraaf 5.6 gaan we verder in op de exploitatie.

5.5 personele inzet

In de programmering wordt rekening gehouden met het benodigd aantal personeelsleden per uur. Tijdens de personeelsinzet worden diverse werkzaamheden verricht, zoals toezicht, instructie, schoonmaak, technisch beheer, receptie en administratie. Er dient aansturing plaats te vinden door bijvoorbeeld een locatiemanager.

We hebben de personeelsinzet van Laco ontvangen. Zij gaan uit van de volgende verdeling.

management en coördinatie	0,12 Fte
toezicht/instructie zwembad	0,83 Fte
schoonmaak	0,60 Fte
receptie	0,40 Fte
horeca	0,36 Fte
technische dienst	0,08 Fte
Totaal formatie	2,38 Fte

Opgemerkt dient te worden dat de aansturing van verschillende accommodaties vanuit Laco centraal gebeurt, deze inzet/formatie is niet meegenomen in bovenstaande tabel.

Laco hanteert in totaal voor het buitenbad zo'n € 95.000 aan personele inzet en € 25.000 aan managementondersteuning. Dat maakt aan personele inzet in totaal zo'n € 120.000.

5.6 exploitatie

De lasten van buitenbad Veghel zijn geraamd op

Lasten	
personeel	€ 120.000
elektriciteit	€ 20.000
water en chemicaliën	€ 11.000
onderhoud	€ 32.000
kantoorkosten	€ 5.000
marketing&verkoop	€ 4.500
inkoop horeca	€ 7.000
overige algemene kosten / onvoorzien	€ 20.000
huur	€ -
belastingen	€ 2.250
verzekeringen	€ 2.500
kapitaallasten	€ 5.000
totale lasten	€ 229.250

tabel 8 – totale lasten

Het geraamde exploitatieresultaat bedraagt:

baten	€ 113.762
lasten	€ 229.250
exploitatieresultaat	€ -115.488

tabel 9 – exploitatie

Opgemerkt dient te worden dat er geringe kapitaallasten zijn voorzien. Het zwembad stamt uit 1968 en is naar alle waarschijnlijkheid 'uit de boeken'. We hebben aldus geen extra kapitaallasten toegekend. Voor de energietarieven hebben we € 0,25 per kWh gehanteerd. De exploitatiedoorrekening is een inschatting, geredeneerd vanuit de vorige hoofdstukken, omdat we niet de werkelijke lasten en baten hebben ontvangen. Opgemerkt moet worden dat we inmiddels met fors stijgende energieprijzen te maken hebben.

5.7 conclusies huidige situatie exploitatie

Om een exploitatie op te kunnen stellen voor een buitenbad in Veghel, is de huidige situatie geanalyseerd. Op basis daarvan wordt geconcludeerd dat:

- Laco aangegeven heeft om in de toekomst het buitenbad niet meer te kunnen exploiteren voor de huidige gemeentelijke bijdrage;
- de exploitatie onder druk staat;
- Buitenbad Veghel een traditioneel karakter kent met een 50-meterbad, een ondiep bassin, een peuter/kleuter badje en wat verouderde aanvullende recreatieve voorzieningen;
- Buitenbad Veghel zeer verouderd en niet met haar tijd meegegaan is;
- het buitenbad alleen seizoensgebonden geopend is (maar wel iedere dag geopend van 10.00 -18.00);
- er de afgelopen jaren weinig aan marketing en communicatie gedaan lijkt te zijn;
- het buitenbad vanaf de openbare weg niet of nauwelijks te zien is;
- er geen samenwerking met lokale en regionale (sport)organisaties is;

- er nauwelijks activiteiten aanbod is , anders dan banenzwemmen of recreatief zwemmen,
- op basis van de huidige openstelling er nog voldoende ruimte voor optimalisatie mogelijk is;
- het bezoekaantal erg laag is, daar de zomer van 2022 toch bekend staat als een hele goede zomer;
- het bezoekaantal in de afgelopen jaren is teruggelopen tot circa 20.000 bezoeken in 2022 (in vergelijkbare zwembaden zien we in het afgelopen seizoen nog steeds tussen de 35.000 en de 75.000 bezoeken);
- op basis van de kaartsoorten en de gerealiseerde omzet, kan geconcludeerd worden dat een los toegangkaartje voor € 7,95 aan de hoge kant is;
- er een initiatiefgroep opgestaan is met daarin betrokken inwoners uit de gemeente om het buitenbad in Veghel te behouden.

6 optimalisatie mogelijkheden

- 6.1 huidige situatie voortzetten**
- 6.2 nieuw buitenbad op huidige locatie**
- 6.3 nieuw buitenbad bij bestaand binnenbad**
- 6.4 natuur gezuiverd zwembad**

6 optimalisatie mogelijkheden

Buitenbad Veghel stamt uit 1968 en kent een rijke historie. Inwoners die er zelf hebben leren zwemmen en later met hun (klein) kinderen zijn gaan zwemmen. Zowel op recreatief als op sportief gebied, van het buitenbad werd in het verleden veelvuldig gebruik gemaakt. Het buitenbad biedt aan inwoners uit de gemeente Meierijstad een goede gelegenheid om te kunnen bewegen of recreëren. De vraag van de inwoners uit de jaren zeventig is niet meer dezelfde vraag die anno 2022 gesteld wordt. De wereld is veranderd, maar het openluchtbad is nauwelijks mee veranderd.

“Als je blijft doen wat je deed, dan krijg je wat je kreeg”, is veel gehoorde spreuk. Dat geldt ook voor het huidige buitenbad. Er hebben nauwelijks veranderingen aan de accommodatie plaatsgevonden. De bakken met water zijn nog dezelfde als die uit 1968, de perrons hebben nog steeds dezelfde betonnen tegels, de entree is nog hetzelfde en dat geldt voor de totale accommodatie.

We zien dat de bezoekaantallen in de afgelopen jaren teruggelopen zijn. Dus als je blijft doen wat je deed, maar je wilt meer bezoekers/klanten naar je accommodatie trekken, dan moet je het per definitie anders gaan aanpakken.

We hebben een aantal optimalisatiemogelijkheden in scenario's hieronder uitgewerkt, te weten:

- huidige situatie voortzetten;
- nieuwbouw op huidige locatie;
- nieuw buitenbad bij bestaand binnenbad.

6.1 huidige situatie voortzetten

Indien er voortzetting plaatsvindt van de huidige situatie, dan moeten er onderhoudswerkzaamheden plaatsvinden. Aan Sportfondsen kan, als eigenaar van de grond en opstallen, gevraagd worden om de exploitatie voort te zetten voor een bepaalde periode. Voor een dergelijk scenario heeft Sportfondsen al een aangepaste aanbieding op verzoek van de gemeente Meierijstad uitgebracht. Dit alles met als doel om de inwoners van de gemeente Meierijstad de huidige openlucht zwemvoorziening aan te kunnen blijven bieden. Hiervoor zijn twee scenario's denkbaar; voortzetting van de huidige exploitatie met één jaar of voor een periode van maximaal 5 jaren.

Scenario 1: voortzetting 1 jaar

In het eerste scenario dient allereerst voldaan te worden aan de aanwijzingen van de toezichthouder op de naleving van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zweminrichtingen. Bij de tweede controle in 2022 constateerde de Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB) dat:

- de tegels en voegen van de randen rondom de bassins zich in mindere staat van onderhoud bevonden;

- de tegels en voegen van de bassinwanden bevonden zich in mindere staat van onderhoud;
- op diverse plaatsen waren tegels van de bassinwanden afgebroken;
- diverse dilatatievoegen bevonden zich in mindere staat van onderhoud;
- er sprake was van roestvorming aan de onderzijde van de pilaren van de glijbaan bij het diepe bassin. De exploitant dient deze overtredingen voor openstelling van het zwembad in 2023 te beëindigen en beëindigd te houden. Tijdens de eerstvolgende reguliere Whvbz-controle in 2023 zal beoordeeld worden of hieraan is voldaan.

De kosten van deze werkzaamheden zijn in tabel 8 geraamd tussen € 54.546 en € 246.546 exclusief btw, afhankelijk van ontheffing van ODZOB vanwege de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving voor zweminrichtingen. Zo wordt de vervanging van de bestaande waterbehandelingsinstallatie op € 72.000 en de bestaande chloor- en zuurvoorziening, conform BRL K903/07, geraamd op ca. € 120.000,- exclusief btw. Optioneel kan een zoutelektrolyse installatie en een nieuwe doseerinstallatie t.b.v. zwavelzuur worden toegepast. De kosten daarvan worden geraamd op € 108.000,- exclusief btw.

Investering		Scenario 1	
		Handhaven 1 jaar	
Grondwerken	€	-	
Peuterbassin	€	22.800	
Ondiepe bassin	€	9.954	
Wedstrijdbassin 50m	€	2.712	
Overige kosten (div. reparaties)	€	14.580	
Installaties E en W	€	4.500	
Onvoorzien, AK, W en R		inclusief	
Minimale investering		€	54.546
Vervangen waterbehandeling	€	72.000	
Zoutelektrolyse	€	120.000	
Optimale investering		€	246.546

Tabel 8 - scenario 1

Scenario 2: voortzetting 5 jaar

In het tweede scenario zal ook moeten worden voldaan aan de nieuwe zwemwaterwet⁴, die naar alle waarschijnlijkheid op 1 juli 2023 in werking treedt. Dit betekent dat de huidige opslagvoorzieningen voor zowel chloor als zuur, die niet voldoen aan de BRL K903/07, voor de inwerkingtreding vervangen/aangepast moeten worden. Dit kan zijn door weer gebruik te gaan maken van chloor- en zuur opslag of door een zoutelektrolyse

⁴ <https://iplo.nl/nieuws/2022/juli/nieuwe-regels-zwemgelegenheden/>

installatie. Er geldt dat zwembaden, welke voor 2008 zijn gebouwd onder de zgn. “overgangsrecht” vallen.

Nieuwe zwembaden dienen met ingang van 1 januari van 2008 aan de regels van de BRLK903/07 te voldoen en installaties welke voor 2008 in bedrijf zijn genomen pas in 1 januari 2023.

De kosten van dit scenario zijn in tabel 9 geraamd op € 480.000, excl. btw. Indien overgeschakeld wordt op een zoutelektrolyse installatie worden de kosten verhoogd met € 108.000 excl. btw.

Investering	Scenario 2
	Handhaven 5 jaar
Grondwerken	€ 7.104
Peuterbassin	€ 22.800
Ondiepe bassin	€ 135.150
Wedstrijdbassin 50m	€ 52.608
Overige kosten (div. reparaties)	€ 29.058
Installaties	€ 233.280
Onvoorzien, AK, W en R	inclusief
Minimale investering	€ 480.000
Zoutelektrolyse	€ 108.000
Optimale investering	€ 588.000

Tabel 9 - scenario 2

De technische onderzoeken voor de scenario's 1 en 2 zijn door andere experts gedaan (zie bijlagen). Dit is natuurlijk essentiële informatie om in beeld te hebben hoe de accommodatie ervoor staat en/of er grote onderhoudsmaatregelen noodzakelijk zijn. Vanuit exploitatie bekeken is, om te kunnen zwemmen, de huidige accommodatie nog steeds functioneel te noemen.

De huidige buitenbaden zijn economisch en technisch grotendeels door hun levenscyclus heen. Voor een korte periode kunnen de scenario's 1 en 2 werken, maar de investeringen die moeten worden gedaan, zullen naar onze mening het begin zijn van vele andere onderhoudswerkzaamheden met bijbehorende investeringen, die zullen volgen. Daarnaast zijn beide scenario's geen duurzame, maar tijdelijke, maatregelen.

6.2 nieuwbouw zelfde locatie

Een derde scenario is om een nieuw buitenbad te gaan ontwikkelen met een nieuwe 'look and feel' op de huidige locatie. Een aantrekkelijke en multifunctionele accommodatie voor meerdere doelgroepen die gedurende een langere exploitatieperiode gebruikmaken van de voorzieningen.

De locatie van het huidige buitenbad is perfect om bredere sport- en recreatievoorzieningen aan te bieden, gecombineerd met een passend horecaconcept. Met als gevolg dat de inwoners uit de hele gemeente

Meerijstad op deze locatie een vorm van vrijetijdsbesteding vinden in een beweegvriendelijke omgeving.

6.2.1 aantrekkelijke multifunctionele accommodatie

Duurzaamheid, beleving, veiligheid en bewegen zijn naar onze mening, kernwaarden bij nieuwbouw. Natuurlijk is het van belang om, indien hiervoor gekozen wordt, eerst een goede visie te ontwikkelen.

Toch willen we, hierop vooruitlopend, u meenemen in enkele, door ons bedachte, mogelijkheden die in Veghel op de huidige locatie gerealiseerd zouden kunnen worden.

- a. Vervanging van de huidige zwembadconfiguratie naar een andere indeling:
- peuter / kleuterzwembad, inclusief spraypark;
 - recreatief zwembad, inclusief bijvoorbeeld een glijbaan;
 - 50 of 25 meter sportbad, inclusief een constructie om Ninja Cross / Athletic Skills Modell (ASM) faciliteiten aan te bieden .

We kunnen ons voorstellen dat het hele bad naar een waterdiepte van 1.39 gebracht gaat worden. Het voordeel om het zwembad onder de 1.40 meter te brengen is dat dit het veiligheidsaspect ten goede komt. waardoor er ook minder toezicht vereist is. Een tweede voordeel is dat minder goed geoefende banenzwimmers kunnen staan als ze moe zijn. Daar is behoefte aan, zo blijkt uit onze eigen ervaring. Een derde voordeel is dat er minder watervolume behandeld hoeft te worden. Dit geeft een besparing in de exploitatie.

In of bij het recreatieve bad kan een glijbaan voorzien worden. Dat is een logische plek voor recreatief gebruik. (Zo'n glijbaan zou ook eventueel met een 'skim out' in de buurt van het recreatiedeel gesitueerd kunnen worden).

De nieuwe accommodatie in een strand omgeving laten opgaan kan de beleving en de aantrekkelijkheid bevorderen. De traditionele betonnen 30 bij 30 tegels worden vervangen door mooie strandkleurige bestrating, rondom het recreatie bad en het spraypark, niet met zand want dat wil je liever niet in je zwembad hebben. Hiervoor zijn meerdere soorten bestrating mogelijk.

- b. Met het structurele inrichten van de accommodatie met een leuke uitdagende speeltuin en een spraypark, gecombineerd met een horecavoorziening, kan ervoor gezorgd worden dat er seizoen verlenging plaats kan vinden. Beleving is van groot belang om doelgroepen naar een accommodatie te trekken.

Het doel is dat bijvoorbeeld opa's en oma's met kleinkinderen, ouders met kinderen, etc. structureel kunnen komen spelen (bij mooi weer is het spraypark in bedrijf en als het slechter weer is, dan is alleen de speeltuin geopend), 365 dagen per jaar. Doordat er een goede horecavoorziening bij de accommodatie is, kan er een lekker kopje koffie/thee gedronken worden en als het later op de middag is een

drankje. Daarnaast kan er geluncht worden of is er iets speciaals voor de kinderen (ijs, poffertjes, etc.). Het doel is om zoveel mogelijk bezoekers te gaan krijgen in en rondom de accommodatie.

- c. Op en rondom de ligweide kan een beweegvriendelijke omgeving gerealiseerd worden voor verschillende doelgroepen, bijvoorbeeld met daarin de volgende functionaliteiten:
- een buitenaccommodatie volgens het Athletic Skills Model⁵;
 - een hardloopparcours, bijv. Finse piste voor jeugd/volwassenen;
 - Calisthenics voor de oudere jeugd en volwassenen.

Hieronder enkele referentiebeelden

Calisthenics

Finse piste

ASM zwembad

ASM outdoor

Samen met een architect kan zo'n nieuwe accommodatie verder uitgewerkt worden.

6.2.2 aantrekkelijke programmering

Op hete dagen, wanneer er normaal gesproken veel bezoekers komen, wordt het zwembad gebruikt zoals het altijd gebruikt werd. Op alle andere dagen wordt het zwembad omgetoverd naar een leuke en uitdagende beweegomgeving. Gecombineerd met een goede horeca kunnen zelfs evenementen voor bijvoorbeeld bedrijven op deze locatie georganiseerd worden.

Wanneer er gezorgd wordt voor goede omkleedfaciliteiten en douches biedt dit ook mogelijkheden om bij minder mooi weer in het buitenbad activiteiten te organiseren door uitdagende opblaasbare hindernisbanen of een Ninja Cross/ASM. Maar rondom de accommodatie kunnen natuurlijk ook leuke evenementen georganiseerd worden.

Alles draait om het organiseren en bijeenbrengen van mensen. We geven hier alleen een voorbeeld. Natuurlijk dient dit nader uitgewerkt te worden.

De kosten van scenario 3 zijn in tabel 10 geraamd. De kosten in de kolom *basis* betreffen de voorzieningen die minimaal moeten worden getroffen. De kosten in de kolom *opties* betreffen voorzieningen die naar keuze kunnen worden gerealiseerd.

⁵ <https://www.athleticskillsmodel.nl>

Investering	Scenario 3	
	Nieuw in Veghel	
	Basis	Opties
Aankoop bestaande locatie: 33.000 m ²	p.m.	
Sportbassin 15.00 x 25.00 meter:		
• waterdiepte 1,40 m	€ 1.272.000	
• waterdiepte 2,00 m		€ 186.000
• duikgedeelte 10,00 x 10,00 x 3,50 meter		€ 354.000
• ASM apenkooi boven sportbassin		€ 266.040
Ondiep recreatie bassin van ca. 300 m ²		€ 948.000
• Glijbaan met Skim-out van ca. 30 m.		€ 105.000
• Spraypark ca 400 m ² (20,00 x 20,00 m)		€ 568.800
Ontvangst en nevenaccommodatie	€ 986.400	
Verwarmen zwembaden met zonenergie		€ 85.500
Overige terrein voorzieningen	€ 497.700	
Onvoorzien, AK, W en R	inclusief	inclusief
Totale investering	€ 3.281.100	€ 2.513.340
Optimale scenario	€ 5.794.440	

Tabel 10 - scenario 3

6.3 nieuw buitenbad bij bestaand binnenbad

Wanneer we door een exploitatiebril kijken naar een logische plek voor een buitenbad, dan kunnen we ons goed voorstellen dat bij een bestaand binnenbad een buitenbad gesitueerd kan worden. Waar met name een voordeel valt te behalen, is de inzet van personeel. Bij mooi weer in de zomer zien we dat het in binnenbaden vaak minder druk is. Als er een buitenbad aan de accommodatie toegevoegd is, kan het personeel van het binnenbad eenvoudiger ingezet worden in het buitenbad. We hebben deze gedachte met de bedrijfsleiders van de twee binnenbaden besproken en zij gaven aan dat een verwarmd buitenbad gecombineerd met een binnenbad inderdaad een interessante combinatie kan zijn. Wanneer een verwarmd buitenbad bij een bestaand zwembad in de gemeente Meierijstad gecombineerd zou worden, dan wordt het huidige buitenbad overbodig. Het buitenbad kan dan ook een kleinere zwembadconfiguratie hebben dan de huidige buitenzwembadconfiguratie in Veghel. We denken dan aan een 25 meter bad van 15 meter breed, met een waterdiepte van 1.40 meter. Als eerder beschreven dient dit de veiligheid en verlaagt het de exploitatiekosten. Daarnaast is het voor banenzwimmers prettig, zij kunnen dan borstdiepe staan in het water als ze even willen uitrusten.

Indien dit verwarmde buitenbad ook voor de trainingen van wedstrijdzwemmen en waterpolo gebruikt gaat worden, dan adviseren we

een waterdiepte van minimaal 2.00 meter (voor waterpolo is een minimale waterdiepte van 2.00 meter nodig).

Om een uitdagende extra sport en speel functionaliteit in dit buitenbad te krijgen, is het aan te bevelen om een draagconstructie rondom het buitenzwembad te realiseren zodat daaraan de Ninja Cross / ASM materialen bevestigd kunnen worden. Hiermee kan vooral de jeugd van 14 t/m 19 jaar een uitdagende beweegomgeving geboden worden. Een bijkomend voordeel van zo'n constructie is, dat er ook PV-panelen op gelegd kunnen worden, zodat met zonne-energie het buitenbad deels verwarmd zou kunnen worden.

Voor de jongste kinderen is een spraypark met een speeltuin een goede aanvulling.

De kosten van dit vierde scenario zijn in tabel 11 geraamd. De kosten in de kolom *basis* betreffen de voorzieningen die minimaal moeten worden getroffen. De kosten in de kolom *opties* betreffen voorzieningen die naar keuze kunnen worden gerealiseerd.

Investering		Scenario 4	
		Nieuw bij bestaand binnenbad	
		Basis	Opties
Sportbassin 15.00 x 25.00 meter:			
• waterdiepte 1,40 m		€ 1.370.880	
• waterdiepte 2,00 m			€ 186.000
• duikgedeelte 10,00 x 10,00 x 3,50 meter			€ 407.760
• ASM apenkooi boven sportbassin			€ 266.040
Spraypark ca 400 m2 (20,00 x 20,00 m)			€ 568.800
Uitbreiding technische ruimte voor filterinstallatie		€ 98.640	
Verwarmen zwembaden met zonenergie			€ 85.500
Aanpassen huidige routing i.v.m. gescheiden binnen-/ buiten exploitatie		€ 150.000	
Overige terrein voorzieningen		€ 253.200	
Onvoorzien, AK, W en R		inclusief	inclusief
Totale investering		€ 1.872.720	€ 1.514.100
Optimale scenario		€ 3.386.820	

Tabel 11 - scenario 4

6.4 natuur gezuiverd zwembad

Ons is gevraagd om de uit het buitenland overgekomen filosofie van natuur gezuiverd zwemmen mee te nemen vanuit een exploitatie redentatie en of dit iets voor de gemeente Meierijstad zou kunnen zijn.

In Haastrecht (De Loete) en in Ede (zwembad de Peppel) zijn twee natuur gezuiverde publieke buitenbaden. In deze zwembaden wordt dus geen chloor gebruikt voor desinfectie, maar het zwemwater wordt door de natuur (planten) en een filter gezuiverd. De investeringskosten van een natuur gezuiverd bad zijn vergelijkbaar met een chloor gezuiverd bad.

Het is op dit moment nog te vroeg om te kunnen bepalen of deze waterzuivering een gunstig effect heeft op de exploitatie. Vooralsnog lijkt het erop dat de exploitatiekosten gelijk zijn aan een door chloor gezuiverd zwembad. Daarnaast is er in de afgelopen zomer door blauwalg midden in het zomerseizoen in beide zwembaden een sluiting geweest. We kunnen nu niet bepalen of dit incidenteel was of dat hier jaarlijks rekening mee gehouden dient te worden.

7 conclusies

7.1 conclusies

7 conclusies

Wanneer we vanuit exploitatie redeneren, dan komen we tot de volgende conclusies.

7.1 conclusies

Het huidige buitenbad verkeert niet in voldoende staat van onderhoud. De aanwijzingen van de toezichthouder moeten zijn uitgevoerd om het buitenbad weer open te kunnen stellen voor publiek.

Laco heeft aangegeven dat in de toekomst het buitenbad niet meer geëxploiteerd kan worden voor de huidige gemeentelijke bijdrage.

Het bezoekaantal is in de afgelopen jaren enorm teruggelopen tot circa 20.000 bezoeken in 2022. In vergelijkbare zwembaden zien we in het afgelopen seizoen nog steeds tussen de 35.000 en de 75.000 bezoeken. Laco heeft dit in Veghel niet voor elkaar kunnen krijgen.

Wij kunnen dat in de basis begrijpen, doordat:

- de exploitatie onder druk staat;
- Buitenbad Veghel een traditioneel karakter kent met een 50-meterbad, een ondiep bassin, een peuter/kleuter badje en wat verouderde aanvullende recreatieve voorzieningen;

- Buitenbad Veghel zeer verouderd is en nauwelijks met haar tijd meegegaan is;
- het buitenbad alleen seizoensgebonden geopend is (ongeveer 4 maanden);
- er de afgelopen jaren weinig aan marketing en communicatie lijkt te zijn gedaan;
- het buitenbad vanaf de openbare weg niet of nauwelijks te zien is;
- er geen samenwerking met lokale en regionale (sport)organisaties is;
- er nauwelijks activiteiten aanbod is, anders dan banenzwemmen of recreatief zwemmen;
- er op basis van de huidige openstelling nog voldoende ruimte voor optimalisatie mogelijk is;
- het bezoekaantal erg laag is, daar de zomer van 2022 toch bekend staat als een hele goede zomer;
- op basis van de kaartsoorten en de gerealiseerde omzet, kan geconcludeerd worden dat een los toegangskaartje voor € 7,95 aan de hoge kant is en een drempel voor gezinnen kan zijn.

Maar we zien ook dat de urgentie om bovenstaande punten zelf aan te pakken niet of nauwelijks door Laco opgepakt zijn. Het is ons niet bekend waarom dit niet gedaan is en wat de uitgangspunten zijn.

Met een bezoekaantal van 20.000 bezoekers kan de exploitatie niet uit.

Er is een initiatiefgroep opgestaan met daarin betrokken inwoners uit de gemeente om het buitenbad in Veghel te behouden. Zij hebben zo'n 4.500

handtekeningen verzameld van inwoners die het buitenbad willen behouden. Het is niet bekend hoe vaak de mensen die een handtekening gezet hebben, zelf van plan zijn om naar het buitenbad te komen. Dat zou een extra onderzoek waard kunnen zijn.

De initiatiefgroep heeft aangegeven dat zij zelf geen rol in een toekomstige exploitatie stichting of iets dergelijks wil spelen. Wel geeft de initiatiefgroep aan dat zij op het gebied van mogelijke uitvoerende taken in het buitenbad Veghel een (vrijwilligers)rol wil vervullen om het zwembad open te houden. Het behoud van een buitenzwemvoorziening in Veghel is daarbij hun doel. Activiteiten organiseren om meer mensen naar het buitenbad te trekken is iets waarvan men aangeeft ondersteuning te willen bieden. Natuurlijk zal alles uitgewerkt moeten worden in een plan.

Wanneer we naar het totale buitenbad als geheel kijken, zien we genoeg mogelijkheden om de totale accommodatie beter te 'vermarkten'. Alleen de deur opendoen en kijken wie er binnenkomt is niet meer van deze tijd. Er zal vanuit de beheer / exploitatie organisatie meer gedaan moeten worden om grotere aantallen bezoekers naar de accommodatie te trekken. Niets gaat immers vanzelf. Als je blijft doen wat je deed, dan krijg je wat je kreeg. Dus wanneer het anders moet, dan moet je het per definitie anders aanpakken.

Een andere mogelijkheid zou kunnen zijn om een nieuw buitenbad op het terrein rondom een binnenbad te gaan realiseren, in verband met exploitatiesynergie.

colofon

Dit is een notitie opgesteld door Treem b.v.

adres	Molensteyn 60 3454 PT De Meern Nederland
telefoon	+31 (0)85 30 33 418
e-mail	info@treem.nl
internet	www.treem.nl
kvk	64704521

De in document afgebeelde/opgenomen gegevens, waaronder begrepen teksten, berekeningen, producten, foto's, illustraties, grafisch materiaal, (handels)namen, woordmerken en logo's worden beschermd door auteursrecht, merkenrecht en/of enig ander intellectueel eigendomsrecht.

Het gebruik of registratie van intellectuele eigendomsrechten van Treem bv is voorbehouden aan Treem bv en is in geen enkele situatie toegestaan tenzij Treem bv daarvoor uitdrukkelijke toestemming heeft verleend.

© Treem bv, 5 december 2022